Մանզումէի Էֆքեար սէնէտէ 300 Նիսսան վէրիլիպ, սէնէվի գըյմէթի Խոթանպոլ իչին 250 ղրշ. վէ ալթը այլըղը 125 ղրշ. վէ Թաշրալար իչին բոսթա բարասը իչինտէ օլարագ, սէնէվի գըյմէթի սաղ ազէտ 250 վէ ալթը այլըղը տախի 125 ղրշ. տուր։

Վէ պէհէր Նիսսէսի 40 բարաեա սաթըլըր։

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻՆԱՏԻՒ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԼԷ

Իլանաթըն պէհէր սաթրը իչին պէրինճի տէֆա 3 իքինճի տէֆա 2, վէ իւչինճի վէ սայիր տէֆալար իչին 1 էր ղրշ։ Իլան սըրասընա գօնա լմասան իլանըն սաթրը ծղ. տուր։

Մէքթուպ վէ սայիրէ Գալաթատա Բէնճէ մպիհ բապարընտա վագը Ն. 20 Իսսի խանընտա Կարապետ Ց. Փանոսեան իսմինէ կէօնտէրիլճէք տիր։

ԵԼԼԱՆԱԹ

ԻՍԹԱՆՊՕԼ ԹԸՐԱՄՈՒԵՑ ԱՐԱՊԱԼԱՐԸ ՇԻՐԲԷԹԻ

Ի Լ Ա Ն

Կելճէք ալաֆրանկա ասրիկ 11 տէ (բուսի մարտ 30) թամ էօյլէտէ չիրքէթին, Գալաթատա Մէհմէտ ալի բաշա խանընտա վագը սայիրէսինտէ ուռուսի մէճլիս թէճմիւլ իտէճէկի, Խոթանպօլ Թըրամուէյ արապալարը սէհիմ սահիպլէրինէ իլան օլունուր։

Ուռուսի մէճլիստէ հաղըր պուլունմադ վէ եախօտ թարաֆընտան վէքիլ կէօնտէրմէք խոթէէնէլէր, գանունէնամէնին 37 ինճի պէնտի մուճիպինճէ, մէճլիսին թէճմիւլ ինտէն հէչ տէյիլ իսկ օն կիւն էվվէլ սէհիմլերինի չիրքէթին Խոթանպօլտաբի մէրքէզինէ, Լօնդրատա Մ. Մ. Զարիֆի վէ գումբանեանըն մաղազասընա, Բարիսատ, Մ.Մ. Գամօնտօ վէ գումբանեանըն մաղազասընա, վէ Վիէննատա տախի, Ինիսն Պանդա թէպլիմ իթմէլի տիրլէր։

Մէճլիսի ուռուսիտէ չու աթիանքի մէվատտա իւզէրինէ մէզքուրէք օլունաճադ տըր, եանի,

1. Մէճլիսի խասարէնին սէնէլիք բարօրթօսու.

2. 1871 տէ գարարլաշտըրըլան սէնէվի հիսապլարընը թէքթիք վէ թահսինի մատատէսի.

3. Գանունէնամէնին 23 իւնճի պէնտի ահքամընճա, մէճլիստէ հաղըր պուլունան զէվաթա վիրիլճէք բուլան (ժըթօն տը բըրկանս) զըյմէթի գարարլաշտըրըլմասը.

Խոթանպօլ, 2/14 մարտ 1872

(Իմզա) Շ. ԶՕԿՐԱՖՕՍ, Գ-դէր
ԼԸՎԱՆ, Տէրէֆոր

ԳԱՏՐՆԼԱՐԱ ԻԼԱՆ

ՏՕԲԹՕՐ ԺՕՀ. Գ. ԲԸԼԻՒԺԷՐԻՆ

Պէրթին Լէրսպատա եաեըմըշ վէ ֆեսֆիլէն պիտուշ օլան ԹՕՍԱԼԷԹ վէ ՏԻՒԶԷՆԻ սայիր մահթարընը ուռուսի մէրքէզի

Dr. JOH. B. KLUGER

à Vienne, Kaernthnerstrasse, N°. 34.

ՎԻԷՆՆԱՏԱ, ԿԱՅԷՐՆԹՆԷՐՇՏՐԱՍ, Ն. 34

ՍԷՆԹ-ԼՈՒՐԻԱ Է ՀՂԱԽԱՆԷ

Մէղքիւր ֆապրիգատան խոթէնիլէն մահալլէ մալ եօլանը։

ԳԱՏՐՆԼԱՐ ԻՉԻՆ ԵԻՆԶ ՊՕԵԱՍԸ	3 ֆրանք գումթուսու Սուլու տիւզէն պօեասը, 1 1/2 ֆրանք
ԹԱՊԻԻ ՊՕԵԱ.	3 ֆրանք գումթուսու
Բ. Մ. Ֆ.	Սուլուպօեա, 1 1/2 ֆ.
ԲԻՐԻՆՃ ԹՕՋՈՒ	2 ֆրանք գումթուսու

(Մէղքիւր մալէրին պէտէլի բէջինան վիրիմէլի տիր։ Մալի տէնք պաղլամադ վէ ատնաքլա գօյմադ իչին 1 1/2 ֆրանք)։ 7

Գումքրէշ չէհրի խմիգրաղ պէլէթլէրի, 1872 մարտ 1 տէ չէքիլմիքտէ, ամիտէքի սէրիլէրին գաղանմըշ օլտուղլարը պա թէլէկրաֆ թարաֆընդա պիլտիրիլմիշ տիր։

30 281 351 436 471 722 935 1190 1705
1806 1840 1907 2438 3191 3204 3255
3284 3304 3548 3810 3982 3990 4018
4078 4136 4276 4290 4310 4472 4537
4696 4792 5129 5467 5523 5576 5771
5916 6070 6285 6589 6863 7138 7233
7336 7341 7362 7395 7420

Պալէատէքի Նիւմէրօլարտա կէօրիւլէն 7395 ինճի նիւմէրօլու պիլէթին բըրօմէսի, մաղազամըզ թարաֆընտան սահթըմըշ տըր։

Պու պապատէ թաֆսիլլի մալիւմաթ այմագ իսթէէնէլէրին, սահիպի իմզանընն Գալաթատա Գումիսիոն խանը իթթիսալինտէ 17 նիւմէրօլու մաղազասընա միւրաճաաթ իլէմէլէրի։

Ժ. Տ. ՃԱՆԷԹՕ

Papier Rigollot

ՐԻԿՕԼՕ ԹԷԱՂԸՏԸ

ԵԱԽՕՏ

Վիճուտ իւզէրինէ եարդըմըրըլմադ լարա իչին քեապրա տէրուինտէ հըթպ օլունմուշ հարտալ

Խասթալըղը տէֆ իթմէկէ պիրէ պիր տիր վէ Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրըանըն հարպ խասթախանէլէրի վէ սայիր ատի խասթախանէլէր թարաֆընտան ուռմուէն գապալ օլունմուշ տուր։

Մէղքիւր մուալիճէ, Շարդտա Մ. Վէլիչ վէ գումբանեանըն, Գալաթատա Եիւքսէք գալաբրըմտա վագը էճզախանէսինտէ ֆապրիգա ֆիյաթը իլէ սահթըլըր։

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

A. D.

1809

ԵԱՆԿԸՆ ԻԶԻՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆԴ ՄԷՐՍԷՆԹԱՅԼ

	(Լիր. ինկ)
Ասել սերմայէ	2·000·000
Շիմտիյէտէք քեարտան արթըրըլմըշ	3·291·910
	5·291·910
Գումբանեանըն եըլաբ իրատը	900·000

Իշ պու գումբանեա 1809 տա, եանի պունտան 62 սէնէ էվվել թէշրիլ օլունմուշ օլուպ, վէ քէնտի սերմայէսինտէն մատտէ քեարտան արթըրըբ-ղը պիւյիւք մէպլաղ իլէ տիւնեանըն էն պիւյիւք չիրքէթլէրին սըրասընա կէչմիշ տիր։

Կէրէք էհալինին քէնտի մաղազասընա, վէ կէրէք Իսթանպօլ վէ Գալաթա կիւմրիւքլէրինտէ պուլունան մալլէրի վէ կէրէք էվ, մաղազա վէ էպնէյի սայիրէ վէ էշիա, քէօյլերտէ վէ եախօտ չէհիր իչինտէ սիկուրթա իթմէքչին իլան իտէր։

Սիկուրթա թութմադ իսթէյէնլէր, Գալաթատա Գէորգ պէյ խանընտա Ն. 9, մէղքիւր գումբանեա թարաֆընտան գուտրէթի քեամիլէսի պուլունան աճէնթի Մ. ՈՒԼԵԱՄ Ր. ՍՈՒԱՆԱ միւրաճաաթ իլլէմէլէրի։

ԼՕՀԶՈՒՆ ԼԻԶ ՍՈՒԵՈՒ

Գալաթատա սոֆընտալը

Բրուսխանընն հէքիմիլիք Ազատէմիասը վէ էն միհէպլիք հէքիմլէր, վէ ուռուսէն քեաֆիթլի հէքիմլիք Ազատէմիասընը թարաֆընտան թահսին օլունմուշ օլան մէղքիւր Լիզ Սուեունու իսթիմալ խանէսին եիւղիւնտէ վէ էլլերինտէ նէ գըղըլճէքլէրի յատա օլուր, նէ եիւղիւկիւնէճէ-տէն եանար վէ նէ ատ պուրուշուր։ Կէրէք գատընպար վէ կէրէք էրքէքլէրին թէնինէ պէհեպլըղ վէրտիքտէն պաշգա ատրիպի եուսուշատան մէղքիւր սուեուն դուվվէթինի թէհրիպէ իլէ թանըմըշտըր։ Մէղքիւր Լիզ Սուեունու, եալընը Գալաթատա Եիւքսէք Գալաբրըմտա 15 Ն. իլէ միւրագաատ վէ Մ. Վէլիչ գումանեասընըն մաղազասընտա սահթըլըր։

Ինեուտասերորդ դարուս մէջ աշխատութեան կատարելագործումը

Եւ

Հայուն արհեստից մէջ յեսադիմութեան պատճառները

Դրէց Օհան Էֆէնտի Պաղտասարեան

32 երեսէ բաղկացեալ տետրակ մ'է որուն մէջ Մեծ. Հեղինակը խիստ կենդանի գոյնով նկարագրած է արհեստից Եւրոպիոյ մէջ հետզհետէ յառաջադիմութեան, և ընդհակառակն Տաճկաստանի մէջ գտնուած բոլոր արհեստից յետադիմութեան պատճառները, ինչպէս նաեւ այս յետադիմական վիճակին առաջքն առնելու միջոցները։

Կը ծախսուի կէտիկ բաշայի թատրոնը և բոլոր դրավաճառաց քով։

Դին 2 ղշ

ԷՕԼՄԻԻՇ ՍԻՒՐԷՔ

ՊԻՐ ՊԱՍԹԻՑ ՀԻՐԵՆՑԷՍԻ

Իշ պու Էօլմիիշ Եիւրէք նամ քիթապ, Զարբաս ճիպքն նամ ինկիլիզչէրի վէ միւվէրրիխին թէէլիֆքէրտէլէրինէն պիրիսի օլուպ, վէ Մանզումէտէ բէյ տէր բէյ տէրճ խիլիֆքտէն պաշգա, այրըճա տախի թապ խիրմիշ օլաուղունտան, կէրէք մսթպատմըզտա, վէ կէրէք քիթապճըլարտա, վէ կէրէք միւվէզզիֆիղ Միրիճան ադա եանընտա, օն պէշէր ղուրուշա սաթըլմազտա տըր։

ԴԱՂՑՆԻՔ

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ

ԿԱՄ

Առաջնորդ ամուսնական կենաց վասն ամուսնացելոց և ամուսնացեալաց

Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

Բովանդակութիւն։ —Կոչումն և նպատակ ամուսնութեան. —Ամուսնական կենաց համար պահանջուած մարմնական յատկութիւնք.—Պայմանք և կանոնք ամուսնական յարմարութեան, —յղութիւն. —կաթնատուութիւն. —կապնատու կին. —դարմանումն երախայից. —վարժութիւն երախայից. —մանկունք հիւանդ արիւններէ ապահովցնել. —մանկանց նախնական կրթութիւնը. —մանկանց ակռանները. —բարեկազմ մանկունքն. —սրտագրութիւն արու կամ էգ երախայից. —Պահպանութիւն ատամնքի. —դարման անկարողութեան. —դարման անկանոն պարբերականի. —ճէյմսի սթօմաքինը. —գաղտնիք և առաջնորդ. —խօսք առ ամուսին. —մշտատև տարեցոյց ամուսնական։ —

Դին 4 1/2 ղրուշ

Կը ծախսուի բոլոր Հայ գրավաճառաց քով, նաև կամուրջի գլուխը պարաղան, կեդրոնատեղին է Ցրէնկեան գրատունը Մերճան փողոց թիւ. 67 Բասրբրմաճի խանին կից։

ԵՐԵՔ ԼՐՏԵՍՔ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ ԱՆԴՂԻՍԼԷՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Գ. ՈՍԿԵՐՉԵԱՆ

Այս զուարճալի վէպն որ Ամերիկոյ մէջ գերեալ աղատութեան համար տեղի ունեցած պատերազմին վրայօք է՝ Անդղիարէնէ Հայերէն Թարգմանուելով թերթ առ թերթ պիտի հրատարակուի։ Զատ թերթ գնողներուն համար՝ գին միոյ թերթի 40 փարայ։ Իսկ բաժանորդաց համար՝ գին ամբողջ գործի 1/2 արծաթ մէճիտ։ Կեդրոնատեղին է, Խալճըլար խան վարի յարկ թիւ 1. Արեւելեան գրատունն։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱԳԱՊԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Միլէթիմիզտէ պուլունան, վէ եէնիտէն կէօրիւլմէյէ վէ եախօտ չօղալմաեա պաշլաեան ֆէնա խույլարը վէ տույղուլարը, ումումուն մէնֆաաթինը մուճիպ օլմագ, վէ իսլահը հալէ չալըշմագտա պուլունմագ իտտաասըյլա, հէր վագթի պէեան իլէ ֆասլ ու զէմմ իթմէքտէյիզ, պու պիր հագգ օլտուղու թագտիրտէ, միլլէթիմիզտէ կէօրիւլմէքտէ օլան կիւզէլ վէ էյի խույլարը վէ տույղուլարբտա մէտհ ու սէ։ Նալէր իւզրէ պէեանէ միւսարաաթա, զիեատէսիյլէ պօրճլու օլահաղըմզտա չիւրհէ եօգ տուր։

Պիր թարլաեա նէ թօհում էքիլիր իսէ, էլպէթթէ անը մէյվէսի ալինը. էսկի վագթլարտա, էհալի գալպինէ մէքթէպ թօհումու էքիլմէքտէ օլմատըգընտան, հալիլէ էհալիտէ մէքթէպլէրի տիւշունմէյիպ, քէնտի վագթինին ումումա տայիր օլան տույղուսու հէրնէ իսէ, քէնտիսի տախի մէղքիւր տույղուեա հիսսէմէնտ օլուր իմիշ, վէ նաբալ քի շիմտիլէրտէ հէր կիւն էքիլմէքտէ օլան էն չօղ թօհում, մէքթէպճէ արզու վէ տույղու թօհումու օլտուղունտան, մէղքիւր թօհում, եավաշ եավաշ, հէր եէրտէ պուլունան, վէ հէր սընըքտան օլան էհալիմիզ գալպինտէ ֆիլիսլէնմէյէ, չիշէքլէր աչմաեա, վէ քէմալի սիւրուր իւզրէ պէեան իտէր վէ թէսէլլի օլուրուզ քի, մէյվէլէր տախի վիրմէյէ պաշլամըշ տըր, իմտի, էկէր շու եէնի ֆիտանլարը պիւրիյիպ ճէսիմ ճէսիմ աղաճլար օլմասընը, վէ պէրէքէթի իւզրէ մէյվէլէր վիրմէսինի արզու վէ նիյէթ իտէր իսէք, հէմիշէ զայրէթ, վէ մէմնունիյէթ ու շիւքրանիյէթ սուլարբյլա պէսլէմէլի, կէօզէթմէլի վէ թէշվիգ իթմէլիյիզ։

Իսթանպօլտա վագը Եուսուֆեան իսան օտապաշըսը Վանը հաճի Աւետիս աղա Շէքէրեան, Սամաթիա սէքէնէսինտէն Էքիզեան Մկրտիչ աղա քէրիմէսիյլէ ադոը իզտիվաճ իյլէյիպ, վէ տիւիունլէրի իսէ, պունտան իքի հաֆթա էվվէլ Սամաթիատա իճրա օլունտուղունտան, ատէթէն պուլունտուղու իւզրէ, հէր քէս սէֆայի խաթըր իւզրէ էյլէնմէքտէ իքէն, իչլէրինտէն պաղը զաթլար, մէղքիւր ճէմիյէթի վէ մէղքիւր մէսէրրէթտէն, պիրտէ բուհանի մէսէրրէթ վէ ֆագիլէթ չէգարմագ նիյէթի մէրզուպէսիյլէ, Ադապեան վարժարան իչին, հէր քէսին, քէնտի հիւանի բիզասը, հէման օլ անտէ, պիրէր չէյ հիմմէթ վէ իհտա իյլէմէսինի թէքլիֆ իյլէմէլէրի, վէ Սամաթիա քարոզիչի Արժ. Ներսէս վարդապետին տախի մէղքիւր ֆաղիլէթէ տահա զիեատէ հէր քէսի թահրիք իթմէսի իւզրինէ, շու աթիաէքի զէվաթ թարաֆընտան ասարը համիյէթ օլարագ 1062 զչ. իեանէ հուսուլէ կէլմիշ, վէ պու իեանէյէ փրկիչ պիչարէկեանընան հիսսէտար գըլընմասը տախի արզու վէ միւրատ իսլամիկինտէն, 313 զչու մէղքիւր խայրաթխանէյէ իհտա գըլընաբըլը կիպի, տիւնքի կիւն 749 զչու տախի թարաֆըմզտա թէսլիմէ հիմմէթ գըլընաբզընտան, կէրէք քէնտի թարաֆըմզտան, վէ կէրէք փրկիչ պիչարէկեանը թարաֆընտան տախի պիլ վէքեալէ, թէշէքքիւրի ազիմիմիզ թագտիմիյլէ պէրտագը, մէղքիւր իեանէյէ հիմմէթ իտէն զաթլարընը իսմ ու չէօհրէթլէրինի տախի, սայիր զաթլարտա պիր իպրէթի ազիմ, վէ քէնտիլէրճէ տախի պ՚ր պիւյիւք թէշվիգաթ օլմագ իւզրէ, նէչը ու պէեանէ միւսարաաթ իտէրիզ։

ՂՐՇ.

Արժ. Ներսէս վարդապետ	23
Զուգուր խան օտապաշը Կրպտ. աղա տէր Մարկոսեան	52
Զինիլի խան օտ. Պաղտասար աղա Ցակոբեան	52
Թիճարէթ խան օտ. Բարսեղ աղա Ցարութիւնեան	52
Եէնի խան օտ. Մուրատ աղա տէր Աւետիսեան	62
Մատթէօ խան օտ. Յովհաննէս աղա Ապտալեան	59
Վալիտէ խան օտ. Յակոբ աղա Ցարութիւնեան	75
Թիւճարը միւթէվալիանտէն Ղարիպճանեան Նազարէթ աղա	59
Եուսուֆեանխան համնալարընտան Մէհմէտ աղա	10
Էրէֆ էֆ. խան թիճարը միւթէվալիանընտան Կարապետ աղա	119
Պալղարան խան օտ. Յովհաննէս աղա	23
Թահթախան օտ. Մկրտիչ աղա Խաչիկեան	23
Եուսուֆեան խան օտ. Աւետիս աղա Շէքէրեան	59
Պիր զաթ	52
Գրիգոր աղա Խաչէրեան	57
Յովսէփ աղա Բէրհիվեան	20 ½
Սօղուճճու խան օտ. Մելքոն աղա Ճիզմէճեան	29 ½
Մուսթաֆա բաշա խան օտ. Գէորգ աղա Ամէմեան	26
Եաղճը խան օտ. Յովհաննէս աղա հաճի Մանուկեան	26
Ալբը էֆէնտի խան օտ. հաճի Պետրոս աղա	115
Զիմպիլլիւ խան օտ. Պօղոս աղա	59
	1062

* * *

Վարդանանց զօրավարաց կիւնիւ Ադապեան վարժարանտա պիր լիրա իհտա իտէն պիր զաթըն իսմինի պիլմէտիկիմիզտէն, պիր զաթ տէյէրէք կէչմիշ իտի, իմտի սօնրատան թահդէդ իթտիկիմիզէ կէօրէ, Արշակ էֆէնտի Ալթունեան նամ զաթ իմիշ։

———

. . . Տէր.

Սամաթիոյ Ա Բ Դի Բարեկամ ընկերութիւնը պարտք կը համարի ներկայիս ծանուցանել իւր Մեծարոյ անդամոց որ այս անգամ ձեռնարկած է իւր երկրորդ նպատակին ևս, հատատելով ընթերցարան մը՝ որ թէպէտ փոքրիկ այլ ի ամեն տեսակ լրագիրներով և ճաշակի յարմար գրքերով։

Այս առթիւ կ՚իմացնենք նաև որ ինչպէս ուրիշ անգամներ, նոյնպէս և այս անգամ ընկերութիւնս իւր առաջին նպատակին համեմատ՝ ի նպաստ Ադապեան վարժարանի առ հաշիւ 700 զչ. յանձնած է փանոսեան էֆէնտիի։

Ընկերութեանս ընթերցարանը Պ. Սկուտէի սրճարանի դէմի նոր փողոցին մէջն է։

Ընթերցարանիս անցկութեան պատճառաւ առենախօսութիւնք դարձեալ Պ. Սեպուհի սրճարանին մէջ տեղի պիտի ունենան։

Ի դիմաց Վարիչ ժողովոյ Ընկ.

Առենադպիր	Առենապետ
Ռ. Ս. Քէմհաճեան	Մ. Սկիզբեան

Սամաթիա 4 մատ 1872

———

Ս. Զ. Դ

Այս շաբաթ գիշեր՝ մարտ 4, մեծապատիւ Սարգիս աղա Ղուկասեան, Երկրագնդիս կաղմութեանը վրայ ուսումնական տեսութիւն մը պիտի ընէ Սանտրգ Պուռնու թիւ 90 ընթերցարանիս մէջ, ուր նաև դաշնակաւ երգեր պիտի երգուին։

Եէնիգաբու Առենապետ

Մարտ 3 1872 Կարապետ Մ. Նիզամեան

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Մալիյէ նէզարէթի, պու տէֆա Մ. Դօրօնիօ վէ գումբանեատան 300 պին լիրալըգ եէնի պիր խսթիգրազ իյլէմիշ տիր։

—Բէնճէնպիհ կիւնիւ, իթալեա գըրալընը տօղմասընը 52 ինճի եէվմի սէնէվիսի օլտուղու ճիհէթլէ, Պէյ-օղլունտա վագը Իթալեա սէֆիրի գօնթ Պարպօլանի, իթալեա թէպասընը գապուլ իլէ պիր զիեաֆէթ տախի վիրմիշ տիր։

Լ.օյլէտէ Օսմանը գարաղօլխանէսինտէն թօբ էնտախթ օլունմուշ տուր։

—Մ. Հիրշ, Տէտէ աղաճտա եաբըլաճագ լիմանըն ամէլիեաթընա անգարիպ միւպաշէրէթ օլունմասընը պա թէլէկրաֆ էմր իյլէմիշ տիր։

Սէօյլէնտիկինէ նէզարէն, միւհէնտիսլէր, օրատա պիր թագըմ չէյլէրտէն մատտա, պիր յոտ թըրիէսթէտէ կէօրիւլտիւկիւ կիպի լիման պէնտի ինչա իյլէմէք նիյէթինտէ պուլունմագտա տըրլար։

—Լէվընթ Հէրբլոտտա օգունտուղունա նէզարէն, հիւքիւմէթի ֆէնիյէ ումուրու նաֆիա նէզարէթի վէ պա խուսուս, մէքթէպլի սուլթանի մէմուրլարը մատաշընտան եիւզտէ 5 թէնզիլինի էմր պույուրմուշ տուր. հաթթա, 1871 հոկտեմբեր 1 տէն պէրու ալմըշ օլաուգլարը մատաշտան եիւզտէ պէշինի հիւքիւմէթէ վիրմէլէրի զըմնընտա, մէքթէպլի մէղպուր մէմուրլարընա տավէթ օգունաճագ իմիշ։

———

Իսթանպօլ տուխան իմթիեազը հաղգընտա իլանը ըէմի

Իսթանպօլ վէ Ղալաթա վէ Իսկիւտար վէ Պօղազ իչի իլէ պունլարա պէրրէն իւչէր սաաթ մէսաֆէտէ օլուպ, թահտիտ վէ իսիմլէրի թասրիհ օլունաճագ մահէլլէրտէ վէ աատալարտա ինհիսար իւզրէ թիւթիւն սամմագ իմթիեազը, միւտտէթի մուայիէնէ վէ շէրայիթի մալիւմէ իլէ, թարաֆը տէվլէթի ալիյէտէն թալիպլէրի լուհտէսինէ լհալէ գելընմըշ տըր։

Պու իմթիեազըն հիւքմի, իչպու իլան թարիխինտէն իթիպարէն, ալթը մահ սօնրա պաշլաեաճագ տըր։

Իմթիեազ հիւքմինին պիտաեէթի իճրասընտան իթիպարէն, տախիլի տայիրէյի իմթիեազ օլան մահէլլէրտէ թիւթիւն սամմագ միւնհասրէն մէղքիւր իմթիեազ սահիպլէրինին հագգը օլուպ, պաշգա քիմսէ սամամաեաճագ վէ խարիճտէն օրալարա թիւթիւն կէօթիւրէմէեճէք վէ չաեէտ կէօթիւրէն օլուր իսէ, կէօթիւրտիւքլէրի թիւթինի, իմթիեազ սահիպլէրինէ սամմագա մէճպուր օլաճագ վէ բազարլըզընտա ուեուշամազլար իսէ, պու իմթիեազըն տախիլինտէ օլմաեան մահէլլէրէ կէօթիւրէճէք տիր։

Իմթիեազ տախիլինտէ օլան մահէլլէրէ խիլաֆը մէմնուիյէթ օլարագ, գաչագ սուրէթի իլէ պաշգա ատամ տուխան իսխալ իտիպտէ թութուլտուղու հալտէ, տուխանը զապթ վէ ճէզայի նագտիսի ախզ օլունաճագ տըր։

Տախիլի իմթիեազ օլան մահէլլէրտէ էլ եէվմ կէրէք թիւճճար վէ կէրէք էանաֆ մալի օլարագ, մէվճուտ օլան տուխանընը քեաֆֆէսինի պէր վէճճի պալէա, իմթիեազ հիւքմինին պիտաեէթի ճէրէեանը օլաճագ վագթա գատտար, եանի թարիխի իլանտան ալթը մահ միրուրինէ տէկին, սահիպլէրի սաթաճագ, վէ պու մլուտէթին նի. հայէթինտէ էլլէրինտէ գալըր իսէ, ուեուշապիլտիքլէրի հալտէ, ասհապը իմթիեազ ֆիրուխթ իտէճէք վէ ույուշամատգլարը թագտիրտէ, տախիլի իմթիեազ օլան մահէլլէրտէ սաթամաեպ պու մահէլլէրին խարիճինէ կէօթիւրէճէքլէր տիր։

Իշ պու իլանընը թարիխինտէն իթիպարէն, ալթը մահ զարֆընտա պէր վէճճի մուհարրէր մէվճուտ օլան թիւթիւնլէր, քեամիլէն սաթըլապիմէք իչին, պատէմա իմթիեազ սահիպլէրինտէն պաշգա քիմսէնէ, մահէլլի մէրգումէեէ թիւթիւն կէօթիւրէմէեէճէք, վէ ֆագաթ թարիխի իլանտէն պիր մահ միւրուրինէ գատտար, կէմիեէ եիւքլէտիլմիշ օլան տուխանլէր, տախիլի իմթիեազը պուլունան մահէլլէրէ կէօթիւրիլիպ, իշ պու իլանտէն իթիպարէն ալթը մահ զարֆընտա, եանի, իլուլ իպթիտասընա գատտար սաթըլապլէճէք տիր։

Կէսիր սահիպլի օլան թիւթիւնճիւլէր, իսթէտիքլէրի հալտէ, սահիպ իմթիեազը թէէմին իտէրէք, քէնտիսինտէն թիւթիւն ալըպ, ֆիեաթը մալիւմէսի իլէ սաթմատա հագգը օլաճագ, վէ էվվէլքի կիպի էսնաֆ թէղքէրէլէրի ալաճագլար տըր։

ԱԱ մարթ ١

———

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻԱԼԻՔ

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիս, 15 մարտ

Մէճլիս, շիրքէթի միլլիյէ գարշը օլան դանուն լայիհասընը քեաֆֆէյի պէնտլէրինի դապուլ իյլէտի։

Պրազիլեա իմբէրաթօրու, Ռիօ-ժանէյրօեա կիթմէք իչին պու կիւն Լիզպոնտան վարօրա պէնտի։

ԻՆԳԻԼԹԷՐԱ-ԱՄԷՐԻԿԱ

Լօնտրա, 15 մարտ

Ամերիգա հիւքիւմէթինին, Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին նօթասընա վերտիյի ճէվապնամէ, Ամերիգա հիւքիւմէթինին, մէմնունիւմտէ միւնաէրիճ օլան մաթլուպաթլարտան ասաէրիճ օլան մաթլուպաթլարտան ասալա վազ կէչէմէզ, ֆագաթ, միւթէվասընթ օլան մէհքէմէնին դարարը հէր նէ տախի օլտա, դարարլաշտըրըլան մէպլաղտան էօթէէեէ քէնտի մաթլուպաթլարընտա իսրար իյլէմէյէճէկինի նիմ ըէմի սուրէթտէ պիլմիրմիշ տիր։

ԻՆԳԻԼԹԷՐԱ

Լօնտրա, 15 մարտ

Սալթանաթը սէնիյէ սէֆիրի Միւսիւրիս բաշա հազրէթլէրի, տիւն ախշամ, Մ. Կըլատսթընը թարաֆընտան վիրիլէն զիեաֆէթտէն ավտէթինտէ, նէրտիվէնտէն տիւշիւպ, սաղ գալու գէրբլը։

ԻԹԱԼԵԱ

Ռօմա, 15 մարտ

Տիւնքի կիւն Մացմինի Բիզտէ տէֆն օլունտու։

———

ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԻ

Լիվերբուլ 14 մարտ

Մէյնկ Նիու Օրլէանս բամուզու, բէնա 11 3/8

Սաթըշ 10,000 պալէա

Բամուկ բիճացասը ազը,

Լոնտրա 15 մարտ

Լահամը Ուսմանի	51-1/4
1869 իսթիգրազը	61-7/8
1871 »	73-1/2

Բարիս 14 մարտ

Լահամը Ուսմանի	51,35
1869 իսթիգրազը	317-75

Վիէննա 15 մարտ

Ռումէլի տէմիր Եօլ սէհիմ.	74 60
Աճեօ	109 25

———

ՍԱՐՐԱՖԻՅԻ

ԴՈԼԱԹԻ ԲԻԱԶԱՆԸ

Լահ. Ուսմ. 3 Մարտ	ասչամ գաբ.	56- 6
» » 4	» Սապահ աչքլը	56-04
» »	Սաաթ 6	55-38

Խթիգրաշ 1865	345–
» 1866 «	340–
» 1869 . .	316–
Ոսկէթէ ժէնէրալ	12–32
Քրէտի »	16–12
Շըմէնտըֆէր սէհիմէրի	172–50
Թրանվայ հիսէսլերի 1307 1/2 ղ. (ձէտիտ) ոսկիէթէ Ավըսթրօ	
Թուրք ազսիոնլարը	13 1/2

ԱԳՃԷԼԷՐՈՆ ԲԻԱԶԱՍԸ 4 ՄԱՐՏ

Ինկիլիզ լիրասը	109 –07
Ֆրանսըզ ալթունու	36—38
Բօլ	89—10
Գրըմից ալթունու	51—27
Գէնեազ Մէհիտիյէ (ֆարգը . .	1—31
Գէշլիկ վէ մէթալիք(ֆարգ	105–1/2 105–7/8
Գագըր	118–30
Դէլիհէք դուբօն պօնթօսու	0/0 4 1/2

ԽԱՐԻՃԻՑԻ

ՄԷՐՍԻԴԱ

Գուրիէ–Տէզ–էթաղ–իւնի նամ Ամերիգա զաղէթասընտա աթիտէքի հավատիսլէր օգունմուշ տուր։

Մէքսիգատան ալաբղըմըզ խապէրլէր, հիւքիւմէթ մէնպաքնատան տըրլար, եանի, ասըլար մէնպաքնատան ալտըղըմըզ խապէրլէրին մուղայիրինի թաստիգ իյլէմէքտէ տիրլեր։ Իչթէ մէգքիւր խապէրլէրին խիւլասայի մանէլինի պէրվէճհի աթի պէեան իտէրիզ։ Հիւքիւմէթ ասաքիրի, Վէրա Գրրիւզտէ, վէ Թիւլանչէնկո եաղընլարընտա ասըլարա զալէպ իյլէտիլեր։ Ասըլար, Զիլչիզ օմիւլա իւղէրինէ հիւճումա գալգըշըղլարընտա կէրի սիրիլտիլեր։ Ժէնէրալ Ալաթօր, Օագասաքատա էսիր թութուլան քեաֆիֆէյի Բօրֆիրիո Տիազ թարաֆտարանընա աֆվ պուեուրտու։ Ֆէլիքս Տիաքոբն նէ օլտուղու մալիմ տէյիլ տիր։ Եաղընտա, Նէրի վէ Կիւերրը Ժէնէրալլարըն գօմանտասը թահթընտա պուլունան ասաքիր միանէսինտէ պիր դավրա վուղու պուլճաղընա մունթաղըր օլունմադտա տըր։ Ժէնէրալ Կիւստարամա, Կիւալտակարատա վէֆաթ իյլէտի։ Կիտալիօ էեալէթինին, մուհասէրէեէ ալընմըշ օլտուղու պիտիրիլտի։ Ասըլար, ժալիսգատա մուվաֆֆաղըլէէթ պուլմատըլար։

Կէչէնէրտէ, պիր թագըմ հայտուտլար, Բիւէպլա տէմիր եօլ արապալարընը տուրտուրմուշ, եօլճուլարը, կիտիքլէրի բուպալարա վարընճաեատաք սոյտուլար, հաթթա, եօլտա եօլճուլարտան ալթը նէֆէրինի էսիր թութտուլար։

Ժուարէզ, Պահրբասքին գբեբլարընտան կիւմիշ մատէն կէօմրիւքտէն գաչբրբլմասըն իչին իքի գբթա վարար սաթը ալընմասընը էմր իյլէտի։

Յունվար այընտա, Մէքսիգատա չիչէք իյլէթինտէն եէտի եիւղ քիչի էօլմիշ տիր։

Վէրա–Գրրիւզ տէմիր եօլու, 18 այտան խիթամ պուլուր տէյի զանն օլունմադտա տըր։ Ամէլէլէրի, օրտուտան ճէլզ իթմէեէ լիւզում կէօրիւնտիկիւ իչին, ամէլիեաթ կէճիքմէքտէ տիր։

Մէքսիգատա պիր սէրկիի ումումի քիւշատ օլունաճաղը սէօյլէնմէքտէ տիր . . .։

Մէքսիգատան իւսթ իւսթէ պիր թագըմ թէլէկրաֆ ալընմադտա, ֆադաթ, ասլա, պիրիպիրլէրինէ պէնզէմէմէքտէ. չէօյլէ քի, հիւքիւմէթ մէնպաքնատան ալինան թէլէկրաֆլար, հէր եէրտէ հիւքիւմէթ ասաքիրինին դալէպ իյլէմիշ օլտուղունու պիտիրտիքլէրի հալտէ, ասըլար թարաֆընտան ալընան թէլէկրաֆլար իսէ, պունուն մուղայիրինի իտտտա իյլէմէքտէ տիրլեր։

Իչթէ ասըլար թարաֆընտան ալընան թէլէկրաֆըն սուրէթի։

Կամարկօեու զաղթ իթմիշ օլան հիւքիւմէթ ասքէրլէրի, թէքմիլ սուրէթտէ պօղկուն վիրտիլեր։ Գօրթինանընն գօմանտասը թահտընտա պուլունան օրտուտան սէքսէն նէֆէր ասաքիր, պարկիրլէրի, սիլահ վէ էսգալլէրի իլէ պէրապէր ասըլմրա թէսլիմ օլտուլար։

Ասըլարըն ֆաթիհ գօմանտանը ժէրալ Դիրօիս, մէրքէզի օրտուսունու Դամարկօտա գուրտու, վէ Դամարկօեու զաղթ իյլէմէսի իլէ, իգթիզասը պուլունան միւհիմմաթ վէ սայիրէյի էլտէ իյլէմիշ տիր։

Գօրթինա օրտուսունուն պագը գալան գբսմը իլէ պիրլիքտէ։ Մաթամօրսա տօղրու կէրի չէքիլմէքտէ օլուպ, Դիրօկա, անգարիպ արգասընտան տիւ շիւպ գօվալատաճադ տըր։

Գօրթինանընն, Մաթամօրսա կիրմէսինէ միւսաատէ օլունմատաճաղը չէհրի մէգքիւրտէ աչբդտան աչբղա պիլտիրիլմէքտէ տիր, միւսմիլէյհին չէհրի մէգքիւրէ կիրմէեէ թէճրիւպէ իտէճէկի տախի շիւբհէլի տիր, չիւնքի օլապիլիր քի Դիրօկա թարաֆընտան էսիր թութուլուպ, թիւֆէնկէ տիզիլսին։

Տիկէր թարաֆտան Գօրթինա Միւճթէմէյի Ամերիգատա, ատամ էօլտիրմիշ տիր տէյի, պիր չօգ քէսան թարաֆընտան ազիլիեաթ թահթընտա պուլունտուղունտան, Ամերիգա հուտուտունա կիթմէյի ֆիքրինտէն կէչիրէմէզ։

Մաթամօրսա չէհրի, Դիրօկանընն հիւճումունա դարշը գօյմադ իչին հազըրլըդ կէօրմէքտէ, վէ հիւքիւմէթ ասաքիրինին գօմանտանլըղընը տերիւհտ իտէճէք օլան ժէնէրալ Բօզանընն կէլմէսինէ մունթաղըր օլմադտա տըր։

Վէրա–Գրրիւզ էեալէթի տախիլինտէ վազը օլան չէհիրլէրին չօղու, ասըլարընն էլինտէ տիր։ Մէքսիգա իլէ Վէրա–Գրրիւզ արասընտա իսթիլաթ գաթ օլունմուշ տուր։

Մահը հալին Ցունտա Դամարկօտան Մաթամօրսա վարիտ օլան պիր թաթարընն պէեանընա նէզարէն, Գօրթինանընն ասքէրլէրի, պէօլիւքլէրինի թէրք իտէրէք, Դիրօկանընն օրտուսուսիլքինէ տախիլ օլմուշլար տըր։

Ասըլարընն միրալայընտան օլուպ, պու տէֆա էօլտիրիլմիշ օլան իւրէսթին իւղէրինտէն, Մաթամօրսատաքի ժուարէզ ասաքիրի գայմագամլարընտան իքի նէֆէրինի մուխաթարաեա ելգա իտիճի էվրագլար չէգմըշ տըր։

Մէրդուման գայմագամլար, չէհիրէ կիրմէլէրի իչին իւրէսթէ վէ քէնտի պէօլիսյինէ մուավէնէթ իտէճէքլէր, վէ ժէնէրալ Բալաքիսեու իլէ օրտուսունուն խազնատարընը էսիր թութաճաղլար, վէ ասըլարընն թարաֆընը թութմալարը իչին ասքէրէ տավէթ օգուեաեաճաղլար իտի։ Պէեանէ հաճաթ օլմատըղը վէճհ իւզրէ, մէրդումանն գայիմագամլար թիւֆէնկէ թութուլաճաղլար տըր։

Բիէտրաս Նէկրաս չէհրի, Գօահիւլանընն ասքէրի հաքիմի պուլունան Ֆալգօնուն ասաքիրի թարաֆընտան մուհասէրէեէ ալընմըշ տըր։ Մահէլի մէգքիւրտուն էրքէքլէրի, ուճ տէրէճէտէ զայրէթտէն տիւշմիշ օլան հիւքիւմէթ ասաքիրի սիլքինէ տախիլ օլմամագ իչին Ամերիգա թօրրաղընա գաչտըլար։

Բիէտրազ–Նէկրաչտա, ժուարէզին ասաքիրինէ գօմանտանլըգ իտէն վալտէզ, Ամերիգանընն թիւճճար ատանը մէօհիւրլէրինի զըրբզ, մէգքիւր ատանընն բրօթէսթօլարընա բաղմէն, Միւճթէմէյի Ամերիգալըլարընն մալինի զաղթ իյլէտի։

Փետր. 9 թարիխի իլէ Մաթամօրսատան ալընան պիր թէլէկրաֆ, Մէքսիգա հագգընտա աթիտէքի սոն հավատիսլէրի վիրմիշ տիր։

Յուն. 29 տա, Ֆօնաթօ կիւէրա ժէնէրալընն գօմանտասը թահթընտա պուլունան ասըլար իլէ ժէնէրալ Մէրինին գօմանտասը թահթընտա օլան հիւքիւմէթ ասաքիրի միանէսինտէ, Զագաթէքատան 12 ֆարսախ մէսաֆէտէ օլան Մաթարիւլկատա պիր գավդա վուգու պուլմուշ տուր, մէյտանը մուհարէպէտէ, իքի թարաֆտան տախի 3.000էր քիչի պուլունմագտա իտի։

Ասըլար եագլաշտրգտա, ժէնէրալ Մէրի, անլէրէ գարշը շէտիտ սուրէթտէ թօր աթէշի իթմէեէ պաշլատը լսէ տէ, չօգ ատամլարընը գբրամատը, պատէհու, եան թարաֆտան անլէր իւղէրինէ հիւճումա գալդըշտը իսէ տէ, եինէ մուվաֆֆաղ օլմատը։ Տիկէր թարաֆտան, ասըլար աթէշ իթմէեէ պաշլաեբպ, ժուարէզին ասքէրլէրինի քեամիլէն թար ու մար իյլէտիլեր վէ 400 էսիր իլէ, նէ գատար թօրլարը վար իտի իսէ, քեաֆֆէսինի տէ զաղթ իյլէտիլեր։ Ահշամըսը, ժէնէրալ Կարգիատը լա Գատէնա, զաթէն մուզաֆֆէր օլան ասըլարա եէնի ասքեր եէթիշտիրտի։ Ասըլար, ֆէրտասը կիւնիւ, ասլա մուխալիֆէթ կէօրմէքսիզին, Զագաթէգատա կիրտիլեր։ Հիւքիւմէթին ժէնէրալլարընտան Մէրի իլէ Կոնչալէս Հէրրիա, չէհրի մէգքիւրտէ էսիր թութուլտուլար։

Ժէնէրալ Թալէնթանա, ասըլարընն սիւարի ասքէրլէրինտէն գօվալանտըղը հալտէ, ժուարէզ օրտուսունուն պագը գալան գբսմը իլէ պէրապէր ալել աճելէ կէրի չէքիլտի։

Ռենգօնտ Բամօս, Ակիւաս Գալիէնթ վալիսի Բօրթուգալ թարաֆընտան զաղթ օլունտու։

Կաղէթ տը վիէն զաղէթասընընն նէշը իյլէտիկի գանունա նէզարէն, Ավըսթրիա–Մաճար հիւքիւմէթի, 1872 սէնէսինտէ, 800 պին նէֆէրտէն իպարէթ պիր օրտու սագլաեաճադ տըր։

—Յօն մուհարէպէ հէնկեամընտա Ամերիգա ճիւմհուրիեէթինին, Ֆրանսաեա սիլահ սաթմասը իլէ գանունա մունթաղդ հարէքէթ իթմիշ օլուպ օլմատըղընը թէֆթիշ իյլէմէք իչին Մ. Սիւմնէրին իթտիյի թէքլիֆ Ամերիգանընն սէնաթօ մէճլիսի թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ տուր։

Ամերիգա հիւքիւմէթի, Ֆրանսաեա սիլահ սաթմասը իլէ պիթարաֆլըդ վազիֆէլէրինէ գարշը իշլէմիշ մի իշլէմէմիշ մի։ Ամերիգանընն, Ինկիլթէրրաեա պիթարաֆ տուրմատընն տէյի պիր թագըմ մանթլուպաթլարա գալգըշտըղը պիր վագբթտա մէսէլէյի մէղքիւրուն պէօյիւք էհէմմիյէթի պուլունուպ, օլ պապտէ պէեանը էֆքեար իյլէմէք իչին, աչբլաճագ թէֆթիշլին նէթիճէսինէ մունթաղըր օրմամըզ լազըմ կէլիր։

—Պավիէրա գբրալը, պու տէֆա, էսիրլիքլէրի հէնկեամընտա վէ եախոտ Պավիէրա ասաքիրինին, Ֆրանսատա պուլունտուգլարը վագբթ իշլէմիշ օլտուգլարը գապահաթլարտան ասլաեը Ալմանեատա թահթը թէվգբքա ալընմըշ օլան Ֆրանսըզ էսիրլէրէ եօլ վիրմիշ, հաթթա վաթանլարընա ավտէթ իտէպիլիրինէր իչին, եօլ մէսարիֆինի տախի վիրէճէք տիր։

—Ֆրանսա հիւքիւմէթի նէզդինտէ Ինկիլթէրրա սէֆիրի օլան Լորտ Լայընս, տուպալար իւղէրինտէ մահպուս պուլունմուշ օլտուդլարը հալտէ, պու տէֆա, Ֆրանսա հիւքիւմէթինին Ինկիլթէրրաեա սիրկիսն իթմէքտէ օլտուղու միւթթէհիմլէր հագգընտա Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ պագը կէօնա իթիրազ իթմէք իչին հիւքիւմէթի թարաֆընտան էմր ալաղ իյլէմիշ տիր։ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի, սիրկիսն օլանլարը դապուլ իթմէմէզլիք իթմէզ, ֆագաթ չունու պիլտիրմէքտէ տիր քի էվվէլինտէն քէնտի բէյի թահսիլ օլունմագսըզընը, մէրդուման միւթթէհիմլէրի վէ հէմտէ եօլ մէսարիֆի վիրմէքտիզին էօյլէճէ քէնտի թօրրաղը իւղէրինէ աթմաղլար տէյի։ Մէրդումանն պիչարէլէրտէն չօղու, չբդոբլարդլարը լիմանլարտա աճըգտան էօլմիչլէր, վէ պիր թագբմը տախի, եօլտա տիկէնէրէք կիւճ հալ Լոնտրաեա վասըլ օլապիլմիշլեր տիր։

—Օպզերվէ զաղէթասընընն վիրտիյի մալիումաթլար էկէր սահիհ իսէ, Միւճթէմէյի Ամերիգանընն, Ինկիլթէրանընն նօթասընա վիրտիյի ճէվապ, միսլիհ վէ դաչամագլը տըր։ Շէօյլէ քի հիւքիւմէթի մէգքիւր, տօղանընտան զարար զիեան հագգընտա իթտիյի մաթլուպաթլարընն դապուլ օլունմասը իւղէրինէ իսբար իյլէմէյիպ, ճինէ լրատաքի մահքէմէնին գարարընա մունթաղըր օլունմասը դըմնընտա պէեանը արզու իյլէմիշ տիր։

—Բուս զաղէթալարը, Գարատէնիզտէ Բուս տօնանմասընընն մունթաղամ պիր հալտէ վազ օլունտուղունու պունտան ագտէմ պիլտիրմիշլեր իսէ, չիմտի տէ, Գարատէնիզտէ 25 գբթա հարպ սէֆինէլէրինտէն իպարէթ պիր ֆբրգայի տօնանմանընն, մէգքիւր տէնիզտէ տօղաշմագ իչին սիլահլաթբլաճաղընը պիլտիրմէքտէ տիրլեր։ Բըվիս տը Լէօնտի զաղէթասընա, իսթանպօլտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆըն պէեանընճա Պապը տի, Բուսիա հիւքիւմէթինին մէգքիւր թամը ու հարէքէթի իւղէրինէ չիւբհէեէ զահիպ օլարաղ, մէգքիւր տօնանմանընն սիլահլաթբլմասընընն մագսէտի նէտէն իպարէթ օլտուղու հագգընտա, Բուսիա հիւքիւմէթինտէն, սուրէթի տօսթանէտ մալիումաթ իսթէմիշ վէ թապիաթը մասլահաթտան օլտուղու վէճհ իւզրէ, Բուսիա հիւքիւմէթի տախի, տօնանմանընն օֆիչեալ վէ նէֆէրաթճընա թալիմ էօյրէթմէք իչին, տօնանմասընը սիլահլաթմըշ օլտուղունու, վէ պունտանտա մատտա, Գարատէնիզտէ պուլունան սէֆահինին հարպիեէսինին մէզտարընը արթըրմաեա ասլա նիհէթի պուլունմատըղընը պիլտիրմիշ տիր։

—Բրէնս Պիզմարք հագգընտա սույի գատտ օլունտուղունու պունտան ագտէմ պիլտիրմիշիպ տիր։ Պու տէֆա ալընան Ալմանեա զէզէթալարընտա օգունտուղունա նէզարէն, իչ պու սույի գատտ մատտէսի, կիթտիքճէ քէսպի էհէմմիեէթ իթմէքտէ օլուպ, հաթթա լէհիթանատա բրէնսի միւշարիէյհ հագգընտա պաղը կիրզի ճէմիյէթլերին թէչրիլ իյլէտիյի սէօյլէնմէքտէ տիր։

Ֆիլմաղը, պու տէֆա բօլիս խատրէսի թարաֆընտան չու աթիտէքի պէեանամէ, Պէրլին զաղէթալարընտա տէրճ իթտիրիլմիշ տիր։

«Կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ, բբրենս Պիզմարդ հագգընտա սույի էֆքեարտա պուլունտուղունա չիւբհէ խտիլէն

Բոզան գարիեէսի էճգաճքսընքն չբրաղը հապս վէ թէվգբգ իտիլի։

«Մէրգում՝ գաթօլիք մէզհէպինտէն միւթէասսիպ պիր Լէհլի օլուպ, մուգատտէմա, Բաբա ասաքիրինին Զուավ ալայը սիլքինտէ պուլունմուշ վէ հագգընտա սույի զանն օլունան պիր բաբասքն խանէսինտէ իգամէթլէ, պիր միւտտէթտէն պէրու սանաթքնը իճրա իթմէմէքտէ պուլունմուշ տուր։ Մէրգում, կէչէնլէրտէ, Բոզան գարիեէսինտէ, Պէրլին գապինէթօսունուն թէպտիլի աթվար ու հարաքեաթ իտէճէկինի պէեան իտիպ, կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ պուրաեա կէլմիշ տիր։ Իշթէ մէրգումուն, իշ պու իֆատէսի, բօլիս թարաֆքնտան իշիտիլէրէք, պուրատա մուխպիրի պուլունան պիր բաբասքն խանէսինտէ թութուլուպ, իւզէրի արանտըգտա, պիր ճէպ թապանճասը պուլունմուշ վէ պինաէն ալէյհ հապս վէ թէվգբֆքնա գարար վերիլմիշ տիր։

—Վէրսայլտան եազըլտըքնա նէզարէն, Ֆրանսանքն չիմտիքի հիւքիւմէթի գավիլէշտիքտէ, Բրուսիանքն, գարարլաշտըրըլան վագբթտան էվվէլ ասքէրլէրինի Ֆրանսատան կէրի չաղբմաեա մէյթալ պուլունտուղունու Մ. Թիէրէ պիլտիրմիշ տիր։

—Պու տէֆա Ըզվիյէրտէ գատքնքն պիրի, եիւզ գբրգ եաչքնտա օլտուղու հալտէ վէֆաթ իլէմիշ տիր։ Մէրգումէ պիր պուչուգ ասքրա եազքն տէվամ իտէն միւտտէթի էօմրիւնտէ սայքի ասլա խասթալբգ եիւղիւ կէօրմէմիշ տիր։

ԱՄԷՐԻԳԱՅԻ ՈՒՄՈՒՄ ՄԷԹՈԷՊԻԼԷՐԻ

Մ. Ա.-Դ.-ԻՆ 1865ԹՎԻՆ Ն.-Ե.-ԻՆԱՆ ԴՈՒԷՍԻ

Մէզքիւր եազբխանէլէր, չօճուգ սանտալիյէսի իւզէրինտէ օթուրտուղունտա, եիւկիւնիւ հօճա կէօրէպիլէճէք գատար եիւքսէքլիքտէ պիրէր թահթաբէրտէ իլէ գաբաարըմշ օլտուղունտան, անճագ պիր իշի զուհուր իթտիկինտէ տիշարը չբգմագտա, վէ տէրս վէ միւթալաա վագբթլարընտա, ասլա թաճիշ օլմագսըզքն, վէ քիմսէյի թաճիշ իթմէքտիշէն չալբշմագտա տբրլար. չիունքի, չօճուգլար, վէ հաթթա պիւյիւք ատամլար տախի, չօգ տէֆա, պիրպիրլէրինին պօշա վագբթ կէչիրմէսինի, պիրպիրլէրինէ եադքն օլտուղլարընտան սէպէպ օլուրլար (1)։

Մէզքիւր մէքթէսլտէ իլք կէօրիւլէն տէրս իլմի բագամ տէրսի օլմուշ տուր, վէ պու տա թապի տիր, չիունքի Ամէրիգա էհալիսի թիւճճարլըգա զիեատէ խահիշկէր պուլունտուղունտան, հալբյլէ իլմի բագամա զիեատէ էհէմմիյէթ վերմէքտէ տիր։ Շակիրատան հալ իթտիրէտ, օղլանլար օթուրմագտա

(1) Պիլ մէզքիւր եազըխանէլէրին նիւմունէլէրինի, կէրէք Լօնտրա վէ կէրէք Բարիս ումումի սէրկիլէրինտէ կէօրմիւշ օլտուղումուզտան, կէրչի պուրատա պիզ տախի օ եօլտա եաբտըրմաղլըզը սրզլը իթմիշկ տիր, լաքին պէհէրի անճագ իքէյէր ի չէր լիրտա չըգտալիլմէքտէն պաշգա, զիեատէ տէ կէր թութաճաղընտան, չիմտիքի հալ էյլէսինտէն վագ կէչէրէք, սամէճ պիրէր ուֆագ եազըխանէ եաբտըրմաղա իպթիֆա իթմիշկ տիր։

Մէզքիւր այրը այրը եազըխանէ ուսուլի վագտա խայլիճ մէտարիֆթա թէվգուֆ իտէր, լաքին, էրքէք չօճուգլարտան, նէչէլէրինին խարաղընը մուճիպ օլմագտա օյան պիր իլէթին էօնիւ, եիւզտէ, սէքսէն տօքսան տէրէճէ պաղընտալիկսի իւմիտսէյէ, հէր քէս իսթիմալինի նասիհաթ խալրիգ։

օլտուգլարը տալօնուն տաղ թարաֆքնտան, քէնտիլէրտէն էվվէլ գբզլար ճէվտպ վերիրլէր գօրգու վէ իտտաասքնա մէպնի, անինտէ, վէ քէմալի զայրէթ իւզրէ ճէվտպ իթտասքնա գօշուշմագտա տբրլար (1)։

Ամէրիգա չօճուգլարը, պէօյլէ իլիմլէրէ զիեատէ ագլ ու ֆիքր եօրմագտա վէ չալբշմագտա օլտուգլարընտան, զիեատէսիյլէ զայիֆ տիւշմէքտէ, վէ կէօրէնլէրին թէաճճիւպ վէ թէէսսիւֆիւնիւ մուճիպ օլմագտա տբրլար։

Վագտա, Ամէրիգատա չօճուգլար չօգ չալբշմագտա, վէ սաղլըգըն տէրէճէսի, չալբշմագլա նիսպէթի իւզրէ պուլունտուղունտան, օլ եիւզտէն զուհուրա կէլմէքտէ օլան զայիֆլիկին էօնիւնիւ ալմագ իշին, պագզ թէրթիպլէր տիշիւնմէքտէ, իճրա իթմէքտէ, վէ վիճուտճա հարէքէթլէրէ տէվամ իթմէքտէ տիրլէր, լաքին պու ճիւմլէ իլէ տախի, չալբշմալարբյլա վիճուտլարընա պագմալարը արասընտա պիր կիւզել մուվազէնէ, հէնուզ պուլմուշ օլմատբգլարընտան, ասլընտան տահա զիեատէ պօյ պօս վէ տինճլիք վէ գուվվէթ պուլունմագտա օյան մահէլի մէզքիւր էհալիսի իւզէրինտէ, պու կիւնքի կիւն այնի հալ կէօրիւլէպիլմէքտէ տէյիլ տիր(2)։

Մէզքիւր մէքթէպտէ, թագտիմ օլունան հիսապճա մէսէլէյի, հէր նէգատար օղլանլար էվվէլ հալլ իթմէկէ չալբշմբշլար իսէ տէ, գբզլար տահա զիեատէ քէսկին վէ տիւրիսթ ֆիքրի օլտուգլարընտան, օղլանլարա զալէպէ իտէրէք, էվվէլ քէնտիլէր հալլ իթմիշլէր տիր։

Մէզքիւր իլմի բագամ հիսապլարը պիթտիքտէն սօնրա, վարժուհիլէրի օյան պիր կէնճ գբզ, եաղբսբզ օլարագ պաղը հիսապլար սօրմուշ, վէ աղբզտան ճէվտպ իսթէմիշ տիր, վէ շակիրտան թարաֆքնտան տախի, պիւյիւք զայրէթլէ ճէվտպ վերիլմիշ տիր։ Վագտա, պաղբլարա նէզարէն, եաղմագ տուրուր իքէն, պէօյլէ բաբաղան կիպի աղբզտան հիսապլար իթտիրմէքլիք բէք զարարլը պիր չէյ կիպի կէօրիւնմէքտէ տիր, հալ պու քի էօյլէ տէյիլ տիր, պունտա տախի պիւյիւք

(1) Հէլլ պունուն թէճրիսլէսինի պիզ տախի կէօրմէքտէյիզ, պիրմէյիզ հէր չէյատ տախի էօյլէ մի տիրլէր, լաքին, պաղը իլիմլէրտէ, գբզլար էրքէքլէրտէն զիեատէ իլէրու կիթմէքտէ տիրլէր. վէ իլմի բագամ տէրսէնէ կէլինտիքտէ, պիւթիւն պիւթիւն, հէր քէսին տէրքեար օյան իթիգատընքն պաթըլ օլտուղու անլաշըլմագտա տբրլար, չէյլէ քի, չօգլար էօյլէ զանն իտէրլէր իտի քի, գբզլար իլմի բագամա վէ իլմի հիսապմա, էրքէքլէր գատար դապիլէյէթ սահիպէսի տէյիլ տիրլէր տէյի, հալ պու քի, հաղբգաթի հալ, քեամիլէն մուզայիրի տիր, գբզլար վէ եախօտ գատքն թայիֆէսի, զաթէն էրքէքտէն զիեատէ մէրգզլը օլուպ, վէ իլմի հիսապտա իսէ, հէր պիլինէճէք եանի հալլ իտիլէճէք մէսէլէ վէ եախօտ միւշքիւ, պիր մէրգզ տավէթ իսէճէկինտէն, թասիթիյլէ գբզլար օլ պաղտէ տախի զիեատէ իսթիտատ վէ զայրէթ իպրաղ իթմէքտէ տիրլէր, նասըլ քի, պու կիւնքի կիւն Ադապեան վարժարանտա իլմի բագամ իլէ ալճէպրա ասրալրինին, մէմուլիմիզտէն զիեատէ իլէրու կիթմէքտէ օլմասը, սէօյլէտիկիմիզի թատիգ իթմէքտէ տիր։

(2) Էվվէթ, հէր չէյին չօգու զարար տբր, ալէխուսուս պիզիմ մէքթէպլէրիմիզտէ, շակիրտանդն սբհհէթինէ զիեատէսիյլէ տիգզամ վէ հիմմէթ օլունան ճայիզ տիր, զիրա էքսէրի ֆուգարա չօճուգու օլմասը ճիհէթլէ եէմէք իշմէք վէ կիսմէք գաշանմագ էքսիքլիկի սէպէպինտէն, վէ զէնկին չօճուգլարը տախի պաշգա սէպէպլէրտէն նասչի, զաթէն, էքսէրի զայիֆիմիզտճ պուլունմեատա տբրլար։

մուհասսէնաթ վար տբր, չէօյլէ քի, շակիրտան ֆիքրինի չաբուգ իշլէտէրէք պիր նէվի ֆիքր ժիմնասթիքի իթմէքլիկէ, վէ էն պիւյիւք մէսէլէլէրի օեունճագ կիպի հալլ իթմէքլիկէ ալբշմագտա տբր։

Իլմի բագամտան սօնրա կէլէն ճօղրաֆիեա տէրսի օլմուշ տուր, վէ պու տէրստէ տախի պիւյիւք մալիումաթ քէսպ իթմէքտէ, չէօյլէ քի, Ամէրիգանքն հէր քէօշէսինի լանբգբյլա էօյրէնտիքտէն պաշգա, հալբյլէ սայիր մահէլէր հագգընտա տախի քէսպի մալիումաթը թամմէ իթմէքտէ տիրլէր։

Օն իքի եաշքնտա պիր չօճուգ, մէզքիւր մէքթէպտէ, Միւճթէմէայի Ամէրիգանահիյէլէրինին քեաֆֆէյի տաղլարքնը, չայլարքնը, բրմագլարքնը վէ կէօլլէրինի, վէ թօբրագլարքնքն վէ մահսուլլարքնքն ճինսլէրինի վէ իսիմլէրինի պիրէր պիրէր պիր սաաթ սաեբշտբրմբշ տբր քի, Ֆրանսամբզտա պունուն էմսալի կէօրիւլմէքտէ տէյիլ տիր(1)։

Մէզքիւր տէրստէ սայիր շակիրտլէր տախի աեաղա դալդարագ, վէ թէպէշիր իլէ սիեահ թահթալար իւզէրինէ չիզէրէք, Էվրօպանքն նիչէ մահէլէրինի թարիֆ իթմիշ, վէ քեաֆֆէյի շակիրտան, տիգդաթը թամմէ իլէ տիյնէմիշլէր տիր։ Տէրս թարիֆ իտէն շակիրտ պիր եանլըշտա պուլունտուղունտա, հօճասը տօղրուլմամաբզ, իլլա տիկէր բէֆիքլէրինէ թասհիհ իթտիրմէքտէ, վէ պէօյլէլիքլէ, պիրպիրինտէն էյի ճէվտպ վերմէկէ հազբրլանմագտա տբրլար։

Սիեահ թահթա իւզէրինէ եալընբզ իլմի բագամ վէ ճօղրաֆիա թալիմ իթմէյիզ, իլլա ալճէպրա, իլմի հէնտէսէ, վէ իլմի թապիաթ տէրսլէրի տախի թալիմ իթտիքլէրինտէն, շակիրտան միւսաալաթ իւզրէ իսթիֆատ էյլէմէքտէ տիր, հալ պու քի էվրօպանքն չօգ եէրլէրինտէ, մէզքիւր տէրսլէրին քեաֆֆէսի տախի, էհալինին հէր սընրֆքնա վերիլմէյիզ, անճագ գէնկին չօճուգլարընա վերիլմէսի ճայիզ կէօրիւլմէյիկինտէն, ատի խալգքն էքսէրի ճէհալէթ վէ թէնպէլլիք բէնէսինտէ գալմագտա տբրլար (1)։

(1) Էսկի իտրէք իզբար իտէրիզ քի, Ադապեան վարժարանտա տախի, իլմի ճօղրաֆիեա տէրսի հազգընտա չիմտիյէ գատար շակիրտան թարաֆքնտան լաղմ կէլէն արզու վէ զայրէթ կէօսթէրիլմէսիդինտէն, չիունքի բէք օսանտբրբճը կիպի կէօրիւնմէքտէ տիր, բէք կէրիտ գալմբշլար իսէ տէ, պու կիւնլէրտէ զայրէթլէրի արթբրլմաեա պաշլամբշ տբր. վէ պունուն տախի սպէպի շու տուր քի, հալա էհալիմիզտէ թիւճճարլըգ արզու վէ զայրէթի իլէրուլմէշ օլմասընընտան, ճօղրաֆիեանքն ֆայիսէլէրինի թանբեամամբշ, վէ հալբյլէ չօճուգլարա տախի օլ պաղտէ հիճ պիր արզու վերիլմէմէքտէ տիր։

(2) Պու եանլըշ իթիգատ պիզտէ, Էվրօպալըլարա նէսպէթլէ բէք զիեատէ տիր, չէօյլէ քի, հալա պու կիւն վէ պու սաաթա դատար, մէզքիւր պտթբլ իթիգատ տէվամ իթմէքտէ օլտուղունտան, հէր քէսլիմ ու ճահիլ եէք զէպան, «ֆուգարա չօճուգլարընա հէր իլիմ, վէ տէլլ խուսուս եիւքսէք իլիմլէր լազմ տէյիլ տիր» տիմէքտէ տիրլէր, հալ պու քի ուլում ու ֆիւնուն զէնկին էվլատլարընտան զիեատէ, ֆուգարա էվլատլարը իչին էլզմէյիթտէն տիր, զիրա, ուլում ու ֆիւնունտան ասըլ մագսատ էհալինին բահաթ վէ զէնկին օլմասընտան իսթարէթ տիր, վէ ֆուգարա իսէ ճահիլլիքտէ պաղը գալտըգճա, քէնտիլէրին բահաթ վէ սէատէթի հալ եիւզիւ կէօրմէյէճէքլէրի չէօյլէ տուրսուն, սէրվէթ վէ սէատէթի հալ սահիպլէրինին տուխի բահաթսըզլըգլարընը մուճիպ օլմագտարընտա չիւրմէ եօգ տուր։

Մէզքիւր մէքթէպտէ, թարիխ տէրսի վերիլմիկի կիպի, չիր եաբմագլըգտա տախի շակիրտան իլէրու կէօթիւրիլմէքտէ տիր, վէ ալթիգ էհալիլէր, վէ օրթա ասրը հագգընտա տախի չօգ մալիումաթլար վերիլմէքտէ տիր. կէրչի, սայիր միլլէթլէրին էսկի թարիխլէրինէ զիեատէսիյլէ էհէմմիյէթ վերիլմէքտէ աէյիլ տիր, լաքին պունուն մուղայիրի օլարագ, քէնտի թարիխլէրինէտէհատտէն զիեատէ էհէմմիյէթ վերիլմէքտէ օլտուղունտան, շակիրտանա, միլլէթ ու վաթանճա վագալարքն, միլլէթ ու վաթանա վէ ճէմիյէթի պէշէրիյէյէ խբամէթ իթմիշ օլան պիւյիւք զաթլարքնքն էն ուֆագ հալլէրինէ վարընճատա տէկլին, քէսպի մալիումաթ իթտիրիլմէքտէ տիր (1)։

Ամէրիգա մէքթէպլէրինտէ տիգաթա շատան պիւյիւք պիր խուսուս տահա վար տբր, չէօյլէ քի, հաֆթատա պիր տէֆա, քէնտի տէվլէթլէրի նիզամնամէսի օգունմագտա օլտուգտան պաշգա, էօյլէ պիր ֆէսահաթ վէ թէէսսիրի թէլաֆֆուզ իլէ օգունմագտա, վէ ազամէթի վէ քէմալէթի հագգընտա օլ մէրթէպէ մէտհ ուսէնալէր օլունմագտա տբր քի, քեաֆֆէյի շակիրտան օլ հէնկամտա չէվգու զայրէթէ կէլմէքտէ տիրլէր. վէլհասլ, մէզքիւր մէքթէպլէրտէ, շակիրտանա թէքմիլ սուրէթտէ թալիմ ու թէրպիյէ վերիլէրէք, սէրպէսթլիք վէ հիւսնի նիզամա բիայէթ իթմէքլիք, վէ վաթանլարը նիզամնամէսինէ իթաաթ վէ հիւրմէթ իյլէմէքլիք էֆքեար վէ մուհասպէթի, գալպլէրի լէվհասընա հաքք իտիլմէքտէ տիր(2)։

(Տէվ-ի)

---

(1) Հէր միլլէթ, հէր չէյատն պիեատէ քէնտի չօճուգլարընա, քէնտի լիսանընը, միլլէթճէ ատէթլէրինի, երգլէրինի վէ աուայզուլարընը վէ քէնտի թարիխինի էօյրէթտիրմէյէ չալբշտըզը հալտէ, պիպտէ իսէ, եիւզլէրճէ չօճուգլարընը, ասլա միլլէթճէ տույզուլարընը, լիսանընը, վէ թարիխիմիզ, վէ երգլէրիմիզ տէրսի օրնանան էճնէպիլէր մէքթէպլէրինէ կիթտիքլէրի, վէ ազ չօգ դալպլէրինտէ պուլունան միլլէթճէ տույզուլարընը ունուտտաղագ, եա պուլունտուղլարը մէքթէպլին միլլյէթինի դալուլ իթտիքլէրի, վէ եախօտ խուսուսիքտէ դարար վերտիքլէրի, եանի էրմէնիլիքտէն ատէթա չընգըպ նէ խուտկի պէէլիսիզ պիրէր ատամ օլտուգլարը չէօյլէ տուրսուն, պիզզաթ քէնտի մէքթէպլէրիմիզտէն նիչէլէրինտէ տախի, մէզքիւր տէրսլէրճէ պիյիւք էքսիքլիք պուլունմագտա տբր։

Հէլլ միլլէթճէ վէ մէզհէպճէ վազիֆէսիզլիքտէ, վէ եախօտ միլլէթ վէ մէզհէպ զայրէթի չէքմէքլիքտէ կէրիտ գալմըշ, վէ սայիր մէզհէպլէ վէ միլլէթճէ քէնտի մէզհէպ վէ միլլէթինտէն զիեատէ հիւրմէթ իսէ, պիպմ կիպի չաեանընթայէիպ հէչ պիր միլլէթ եօգ տուր տէնիպտէ ճայիզ տիր։

(2) Պիզտէ իսէ, տէվլէթիմիզ նիզամնամէսինի չօճուգլարընընը պիրէտիկի վէ տինէմէտիկի չէօյլէ տուրսուն, էն պիւյիւք իշլէրտէ վէ ախզ ու իթտալարտա պուլունանլարընը, վէ հաթթա տավզաթ ըզ խուսյլէ քեաղատ գաֆֆաֆլըզը իթմէքտէ օլանլարընը պիլէ պիլմէքտէ տէյիլ տիրլէր։

Տէվլէթիմիզին հէր կիւն իճրա իտիլմէքտէ օլան նիզամնամէսի Տիւսթուր օլտուղու հալտէ, մէքթէպլէրիմիզտէ տէրս վերիլմէսիկի պէր թարաֆ, հէնուզ էրմէնճէ հրուֆթաթա թէքմիլինին թաղ ու նէչրինէ տախի նայիլ օլամամընընը տբր, չիունքի միզտարի քիֆայէտէ սաթընընաղընտան, թէրճէմէսինէ թէչէպպիւս իտէն պիր զամ թէչվիզ օլունամամընը տբր։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷՊԻԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գուտթատա Բէնճէմիրի բազարընտա
Ն՝. 29 Խսի խանընտա։